

førelse af lovforslag med forsikringspligt svarende til betænkningens lovudkast.

Dansk Industri har udtalt sig imod en gennemførelse af en forsikringspligt under henvisning til de forøgede omkostninger for virksomhederne.

Det kan endvidere anføres, at gennemførelse af en lovgivning om erstatningsansvar for miljøskader uden en samtidig gennemførelse af finansieringsordninger i form af forsikringspligt eller anden finansieringsordning kendes i andre lande.

Således er der i Norge gennemført lovbestemt objektivt ansvar for miljøskader, uden at loven fastsætter, at der samtidig skal ske finansiering af lovens ordning i form af forsikring. Endvidere er der i Tyskland gennemført regler om objektivt ansvar for miljøskader, der er forvoldt af visse typer af særlig forurenende virksomheder, uden at der ved lovens ikrafttræden samtidig er gennemført finansiering i form af tvungen forsikring. De nævnte regelsæt omtales nærmere nedenfor i afsnit 7.

Som nærmere beskrevet i afsnit 8 nedenfor har Justitsministeriet efter afgivelsen af Miljøerstatningsudvalgets betænkning foretaget en undersøgelse af de økonomiske konsekvenser af en gennemførelse af regler svarende til lovudkastet i betænkningen. Undersøgelsen er gennemført som en spørgeskemaundersøgelse i alle amter, 20 kommuner og Miljøstyrelsen.

Ved undersøgelsen har det bl.a. været søgt belyst, hvor mange skader der er begået af ansvarlige skadevoldere som nævnt i udvalgets lovudkast, men hvor skaden ikke har medført, at der faktisk er udbetalt erstatning til skadelidte. Det er i spørgeskemaerne angivet, at der herved er tænkt på f.eks. tilfælde, hvor der ikke er udvist skyld (culpa) fra skadevolders side, hvor skadevolder ikke er betalingsdygtig, eller hvor skadevolder er et aktieselskab, der nu er opløst.

Generelt set er det pågældende spørgsmål besvaret på en sådan måde, at der efter Justitsministeriets opfattelse næppe kan udledes noget nærmere af svarene om årsagerne til, at erstatning i nogle enkelte tilfælde ikke er ydet. Det bemærkes imidlertid, at kun få myndigheder har svaret, at der foreligger tilfælde, hvor erstatning faktisk ikke er ydet. Endvidere har de pågældende myndigheder alle på nær én svaret, at det drejer sig om ganske få tilfælde.

Efter Justitsministeriets opfattelse kan der således ikke ud fra undersøgelsen af de økonomiske konsekvenser påvises et akut behov for etablering af forsikringsordninger eller andre ordninger til finansiering af erstatning til skadelidte som supplement til lovens gennemførelse af ansvarsregler.

På denne baggrund finder Justitsministeriet, at en ordning med generelle regler om erstatningsansvar for miljøskader ikke for tiden bør indeholde regler om obligatorisk ansvarsforsikring som foreslået i betænkningen.

Justitsministeriet vil efter lovens vedtagelse i samarbejde med Miljøministeriet nøje følge udviklingen med hensyn til erstatning for miljøskader, der forvoldes efter lovens ikrafttræden. På grundlag af erfaringerne i praksis med lovens regler om objektivt erstatningsansvar for skadevoldere vil det løbende blive overvejet, om der er behov for at supplere disse regler med krav om obligatorisk forsikring eller etablering af andre finansieringsordninger.

Problemet med miljøskader, der ikke erstattes, må navnlig antages at være aktuelt m.h.t. skader, der er forvoldt før lovens ikrafttræden, men problemet vil dog også opstå i tilfælde, hvor fremtidige skadevoldere er insolvente og uforsikrede.

Erstatningsansvaret for skader forvoldt før lovens ikrafttræden foreslås ikke reguleret i loven, jf. § 10, idet det ville stride imod fundamentale retsprincipper at indføre regler om skærpet ansvarsgrundlag med tilbagevirkende kraft. Spørgsmålet om en eventuel finansiering af oprydning efter sådanne gamle skader er ikke egnet til regulering i civilretlig lovgivning om erstatningsansvar for fremtidige skader. De samlede omkostninger til oprydning efter skader, der er forvoldt før lovens ikrafttræden, må antages at beløbe sig til langt større summer end udgifterne til oprydning efter fremtidige skader, der er omfattet af lovens regler. Spørgsmålet om finansieringen af oprydningen efter sådanne gamle skader er derfor løbende blevet overvejet i Miljøministeriets regi, og spørgsmålet er nu blevet omfattet af kommissoriet for det netop nedsatte udvalg om grønne afgifter og erhvervene, der bl.a. har til opgave at se på, hvorledes der kan ske en finansiering af oprydning efter »fortidens synder« på miljøområdet.

5.8. Forældelse

Miljøerstatningsudvalget har nærmere overvejet spørgsmålet om forældelse af erstatningskrav efter lovudkastet. Betænkningens s. 156-160 og s. 186-188 indeholder en redegørelse for disse overvejelser.

I lighed med den gældende retstilstand er det foreslået i betænkningens lovudkast, at erstatningskrav skal forældes 5 år efter den dag, da skadelidte fik eller burde have fået kendskab til skaden, skadevolderen og dennes opholdssted. Er forældelse ikke indtrådt, fordi forældelsesfristen på 5 år har været afbrudt eller suspenderet, skal erstatningskravet iføl-